

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1840/2538

นางสาว สมจิตร ภาควงษ์โจทก์ นาง ระเบียบ พิชัย กับพวกจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.วิ.พ. มาตรา 142, ป.วิ.พ. มาตรา 177, ป.วิ.พ. มาตรา 183, ป.วิ.พ. มาตรา 202, ป.วิ.พ. มาตรา 205

ย่อ / หลักกฎหมาย

แม้ทนายจำเลยทั้งสองได้ยื่นคำร้องขอเลื่อนคดีไว้ก่อนสืบพยานก็ตามแต่ศาลชั้นต้นได้มีคำสั่งไม่อนุญาตให้เลื่อนคดีโดยสั่งในวันที่ทนายจำเลยทั้งสองยื่นคำร้องนั้นเองซึ่งในตอนท้ายคำร้องมีข้อความระบุว่าข้าพเจ้ารอฟังคำสั่งอยู่ถ้าไม่รอให้ถือว่าทราบแล้วดังนี้จึงถือว่าทนายจำเลยทั้งสองทราบคำสั่งศาลโดยชอบแล้วการที่ทนายจำเลยทั้งสองไม่ทราบคำสั่งศาลดังกล่าวจึงเป็นความบกพร่องของทนายจำเลยทั้งสองเอง การที่จำเลยทั้งสองขาดนัดพิจารณาไม่มาศาลย่อมทำให้เสียประโยชน์คือไม่มีสิทธิถามค้านพยานโจทก์ที่สืบไปแล้วในวันที่จำเลยทั้งสองไม่มาศาลและหากว่าโจทก์สืบพยานหมดในวันนั้นจำเลยทั้งสองก็ไม่มีสิทธินำพยานเข้าสืบได้ในวันหลังอีกเพราะหมดเวลาที่จำเลยทั้งสองจะนำพยานเข้าสืบแล้วดังนั้นการที่ศาลชั้นต้นมีคำสั่งว่าจำเลยทั้งสองขาดนัดพิจารณาแล้วทำการสืบพยานโจทก์ไปในวันนั้นจนเสร็จสิ้นและมีคำพิพากษาไปในวันเดียวกันจึงชอบด้วยกระบวนการพิจารณาแล้ว โจทก์ฟ้องจำเลยทั้งสองให้ส่งมอบโฉนดที่ดินมรดกแก่โจทก์ในฐานะที่โจทก์เป็นผู้จัดการมรดกของผู้ตายเพื่อโจทก์จะดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของผู้จัดการมรดกจำเลยทั้งสองให้การต่อสู้ว่าโจทก์ไม่ใช่ทายาทแต่ไม่ได้ปฏิเสธว่าโจทก์มิใช่ผู้จัดการมรดกของผู้ตายจึงเท่ากับรับว่าโจทก์เป็นผู้จัดการเพื่อจะจัดการแบ่งปันมรดกแก่ทายาทตามหน้าที่ของโจทก์ต่อไปเพราะในชั้นนี้มิได้พิพาทกันว่าทรัพย์มรดกสิ่งใดเป็นของทายาทคนใดหรือผู้ใดเป็นทายาทของเจ้ามรดกหรือไม่ศาลจึงชอบที่จะพิพากษาให้จำเลยทั้งสองส่งมอบโฉนดที่ดินตามฟ้องแก่โจทก์ได้

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องว่า โจทก์เป็นผู้จัดการมรดกของนางเล็ก คงมีตามคำสั่งศาล จำเลยที่ 1 เป็นมารดาของจำเลยที่ 2 จำเลยทั้งสองเป็นผู้เก็บรักษาโฉนดที่ดินเลขที่ 2926 ตำบลบ้านกรดอำเภอบางปะอิน (พระราชวัง) จังหวัดพระนครศรีอยุธยา (กรุงเก่า) เนื้อที่ 1 ไร่ 1 งาน 80 ตารางวา ซึ่งมีชื่อนางเล็กเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ โจทก์ในฐานะผู้จัดการมรดกขอให้จำเลยทั้งสองส่งมอบโฉนดดังกล่าวให้แก่โจทก์เพื่อดำเนินการแบ่งปันทรัพย์มรดกให้แก่ทายาทต่อไป แต่จำเลยทั้งสองเพิกเฉย ขอให้บังคับจำเลยทั้งสองส่งมอบโฉนดที่ดินเลขที่ 2926 ตำบลบ้านกรด อำเภอบางปะอินจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ให้แก่โจทก์ภายใน 7 วัน นับแต่ศาลมีคำพิพากษา มิฉะนั้นให้ถือว่าคำพิพากษาของศาลเป็นการแสดงเจตนาแทนจำเลยทั้งสองจำเลยที่ 1 ให้การว่า โฉนดที่ดินเลขที่ 2926 ตามฟ้องอยู่ในความครอบครองของจำเลยที่ 2 มิได้อยู่ในความครอบครองของจำเลยที่ 1 โจทก์มิได้เป็นทายาทผู้มีสิทธิรับมรดกของนางเล็กขอให้ยกฟ้องจำเลยที่ 2 ให้การว่า นางเล็กได้ทำพินัยกรรมยกที่ดินโฉนดเลขที่ 2926 ให้แก่จำเลยที่ 2 หลังจากนางเล็กถึงแก่กรรมแล้วจำเลยที่ 2 เข้าครอบครองทำประโยชน์ที่ดินแปลงดังกล่าวเป็นเวลาประมาณ 4 ปี แล้วโจทก์มิใช่เป็นผู้มีส่วนได้เสียในกองมรดกและมีใช้ทายาทผู้มีสิทธิรับมรดกของนางเล็กจึงไม่มีสิทธิขอให้จำเลยที่ 2 ส่งมอบโฉนด

ขอให้ยกฟ้องในวันนัดสืบพยานโจทก์ ศาลชั้นต้นไม่อนุญาตให้จำเลยทั้งสองเลื่อนคดีและมีคำสั่งให้พิจารณาคดีโจทก์ไปฝ่ายเดียว โดยถือว่าจำเลยทั้งสองขาดนัดพิจารณาศาลชั้นต้นพิพากษาให้จำเลยทั้งสองส่งมอบโฉนดที่ดินเลขที่2926 ตำบลบ้านกรอ อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยาให้แก่โจทก์คำขออื่นให้ยกจำเลยทั้งสองอุทธรณ์คำพิพากษาและคำสั่งระหว่างพิจารณาที่ว่าจำเลยทั้งสองขาดนัดพิจารณาศาลอุทธรณ์พิพากษายืนจำเลยทั้งสองฎีกาศาลฎีกาวินิจฉัยว่า มีปัญหาข้อแรกตามฎีกาของจำเลยทั้งสองว่าที่ศาลชั้นต้นมีคำสั่งว่า จำเลยทั้งสองขาดนัดพิจารณานั้นชอบหรือไม่ จำเลยทั้งสองอ้างว่า ทนายจำเลยทั้งสองได้ยื่นคำร้องขอเลื่อนคดีไว้แล้วตั้งแต่วันที่ 22 มกราคม 2535 เวลา 9 นาฬิกาและได้รอฟังคำสั่งอยู่จนเวลา 14 นาฬิกา ศาลก็ยังไม่ได้มีคำสั่งคำร้องแต่อย่างใด ทนายจำเลยทั้งสองคิดว่าศาลคงจะยอมให้เลื่อนคดีเพราะเพิ่งขอเลื่อนเป็นครั้งแรกประกอบกับทนายจำเลยทั้งสองมีความจำเป็นจะต้องเดินทางไปขอเลื่อนคดีอาญาที่ศาลจังหวัดลพบุรี จึงมิได้รอฟังคำสั่งอยู่ จำเลยทั้งสองหาได้มีเจตนาจงใจขาดนัดพิจารณาแต่อย่างใดนั้น เห็นว่า แม้ทนายจำเลยทั้งสองได้ยื่นคำร้องขอเลื่อนคดีไว้ก่อนสืบพยานก็ตาม แต่ศาลชั้นต้นได้มีคำสั่งไม่อนุญาตให้เลื่อนคดีโดยสั่งในวันที่ทนายจำเลยทั้งสองยื่นคำร้องนั่นเอง ซึ่งในตอนท้ายคำร้องมีข้อความระบุว่า ข้าพเจ้ารอฟังคำสั่งอยู่ ถ้าไม่รอให้ถือว่าทราบแล้ว ดังนี้จึงถือว่าทนายจำเลยทั้งสองทราบคำสั่งศาลโดยชอบแล้วการที่ทนายจำเลยทั้งสองไม่ทราบคำสั่งศาลดังกล่าวจึงเป็นความบกพร่องของทนายจำเลยทั้งสองเอง ที่จำเลยทั้งสองอ้างว่าไม่มีเจตนาจงใจขาดนัดพิจารณาจึงฟังไม่ขึ้น คำสั่งของศาลชั้นต้นที่สั่งว่าจำเลยทั้งสองขาดนัดพิจารณานั้นชอบแล้ว การที่จำเลยทั้งสองขาดนัดพิจารณาไม่มาศาลยอมทำให้เสียประโยชน์ คือ ไม่มีสิทธิถามค้านพยานโจทก์ที่สืบไปแล้วในวันที่จำเลยทั้งสองไม่มาศาล และหากว่าโจทก์สืบพยานหมดในวันนั้น จำเลยทั้งสองก็ไม่มีสิทธินำพยานเข้าสืบได้ในวันหลังอีก เพราะหมดเวลาที่จำเลยทั้งสองจะนำพยานเข้าสืบแล้ว ดังนั้น การที่ศาลชั้นต้นมีคำสั่งว่าจำเลยทั้งสองขาดนัดพิจารณาแล้วทำการสืบพยานโจทก์ไปในวันนั้นจนเสร็จสิ้นและมีคำพิพากษาไปในวันเดียวกันจึงชอบด้วยกระบวนการพิจารณาแล้ว ฎีกาข้อนี้ของจำเลยทั้งสอง ฟังไม่ขึ้น ส่วนที่จำเลยทั้งสองฎีกาว่า โจทก์ไม่มีสิทธิบังคับให้จำเลยทั้งสองส่งมอบโฉนดที่ดินตามฟ้องให้โจทก์นั้น เห็นว่า โจทก์ฟ้องจำเลยทั้งสองให้ส่งมอบโฉนดที่ดินมรดกแก่โจทก์ในฐานะที่โจทก์เป็นผู้จัดการมรดกของนางเล็กคงมีผู้ตาย เพื่อโจทก์จะดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของผู้จัดการมรดกจำเลยทั้งสองให้การต่อสู้ว่า โจทก์ไม่ใช่ทายาท แต่ไม่ได้ปฏิเสธว่าโจทก์มิใช่ผู้จัดการมรดกของนางเล็กผู้ตาย จึงเท่ากับรับว่าโจทก์เป็นผู้จัดการมรดกของนางเล็กผู้ตายจริง ดังนั้นโจทก์จึงมีอำนาจเรียกให้จำเลยทั้งสองส่งมอบโฉนดที่ดินเพื่อจะจัดการแบ่งปันมรดกแก่ทายาทตามหน้าที่ของโจทก์ต่อไป ในชั้นนี้มิได้พิพาทกันว่าทรัพย์มรดกสิ่งใดเป็นของทายาทคนใดหรือผู้ใดเป็นทายาทของเจ้ามรดกหรือไม่ ที่ศาลอุทธรณ์พิพากษายืนตามศาลชั้นต้นให้จำเลยทั้งสองส่งมอบโฉนดที่ดินตามฟ้องแก่โจทก์นั้นชอบแล้วพิพากษายืน

องค์คณะ

อุดม มั่งมีดี · สันติ ทักราล · สวรรค์ ศักดารักษ์

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/1840/2538>